

Klómpe

Dízze kaër wo ik 't ovver klómpe hébbe. Nie ovver 't fabrieseere hiejrvan; dè kaande hiejr in 't Boerenbondsmuseum bekiejken èn ze lèggen 't hiejr zo goewd aajt as ik 't nooit nie zooë zo kanne. Ik wo 't hébbe ovver 't gebraojke èn 't misbraojke van klómpe. Vruuger wiejre d'r veul klómpe gedrágge. 't Waor 'n skoejssel dè nie án modde ónderheevog waor -kiek mår no de klómp van vendaog- haj ziet 'r nòg steeds 'tzèlfde aajt as die van vruuger. As oewe voewt no de klómp stón -skoen moete no oewe voewt gon ston- dan kaoste ge 'r, as 't moes, de vierdaogse óp looëpe. Tíggeworreg zén d'r trawes nòg aaltejd 'n pår -dè zén dan van die aaw meelooëpers- die dè doen. Ze trékke nòg aaltejd veul bekiejks.

In de zomer kreegde 'r gín zwaëtvoewte in èn in de winter gín kaaw voewte. As ge dūr de vèelde èn de wèje liejpt baj 't streupe -iejt wa waj dèstejds swoenzes smiddes nòg wél 's dīn- èn tusse de koej dūr liejpt, dan wo d'r nòg wél 's wa koejestrónt an oew klómpe zitte. Dè waor gín probleem. Baj 't uurste 't béeste wátterke òf slútje dè ge teegekwaamt, goongde d'r mí oew klómpe dūrhen èn ze waore wír skon. Dè hoewfde mí skoewn nie te prebeere! Ze mákte wél wa hèrrie baj 't looëpe, mår dè ha 't vūrdeel dè ge imeze altejd án hūrde kòmme, al waoren 'r toen al slimmereke die d'r 'n stukske laër òf rubber ónder sloege. Dan klónk 't 'tzèlfde as skoewn. Ge hūrde ze dan nie èn ze góngge langer mee.

Ge had sòndese èn swèrrese klómpe. De sòndese waore místal skon beskilderd mí bluunkes èn müllekes èn de dūrdewaëkse waoren ónbeskilderd èn gewoon van blank hawt. Die wiejre wél élke waëk nètjes geskuujrd èn òp

'n réejke nívve mekaore gezèt um te draojge, zodè d'n draoger òf de draogster d'r wír nètjes bajliejp. Góng d'r inne kepòt -místal waor d'r dan án d'n boovekant 'ne skòlp af- dan wiejr d'r 'ne klómpebaand overhīn geslággen èn begón de klómp án z'n twídde laëve.

In de winter, as 't gesnūwd ha, dan moewste aojtkiejken, want as ge dūr de snūw liejpt, dan wiejrde baj élke pas die ge dīt 'n bietje grotter, umdè de snūw ónder oew klómpe blif plèkke. Ge moewst wél óp tejd de snūw ónder oew klómpe aajtdoen. Dídde dè nie, dan koonde oew baèn òf zèlfs oewe nèk braëke!!!!

't Waor ok 'n goej verdeedegengsmiddel as ge ruuzie had; ge koont 'r hārd mí skuppe. In diejen tejd wiejre d'r reegemaoteg vèchtpertaje geōrgannizeerd tígge de joong aajt 'n aander buurt òf 'n aander straot. Nie dè ge iets tígge mekaore had, mår ge moewst wa te doen hébbe èn dan kwaome klómpe goewd van pas!!!!

Tigge de joong van Êzzeng moese we 't altejd aflêgge. Die waore vølges maj mí klòmpen ân geborre . Ze han 'n faabelèechtege gojtèchniek òntwikkeld. Dan vlog de klòmpe zooë van d're voewt ên kwam as 'n projektiel òp oew af ên ik kan oew vertèlle da dè verèkkes zír kón doen as ie aw rãkte. As ge 'm tíggen oewe kòp ân kreegt, dan zaogde zèlfs overdãg d'n hille stèrenhimmel!!!!

Op skool moewste ze altejd aojtdoen ên slufkes anskiejte, want anders mákte dè vùls te veul hèrrie in de klas mí die hawte vloere. D'r waore nòg maër plátse wor ge ze aajt moewst doen, ên dan kòm ik wor ik állie hêbbe wil naomelek in de kèerk. Vruuger han ze in de kèerk kenunnekebènkkes veur in 't priesterkoor. Umdè ze vùr dè doewl nie mír gebraojkt wiejre, waore ze umgedopt tòt misdienaorsbènkkes ên mōnde de misdienaors, die as grōndpersenaël vùr d'n haër wèrkte, van die bènkkes gebraojkt maoke. 't Ha vùrdãlle mār ok noodãlle. Laot ik mār mí 't vùrdál beginne: ge had altejd pláts in de kèerk ên ge zaot vlák baj d'n awtaor. Ge krígt dus 'n maksiemum ân devoosie.

Umdè êlk vùrdál ok 'n noodál hê, wil ik dè állie nie ònthaawe. Normaol bèn ik gínne verraajer, mār tòch gou ik naw de naam van m'ne kōleega misdienaor ònthulle die baj dè vùrval wás betrókke. 't Waor Piet Vos die níve maj in aèn van de bènkkes zaot. Umdè we nie aaltejd aève devoot de mis blívve vølgen ên we òns begōnne te vervaële, waore we òp 'n gegívve memènt 'n bietje an 't kliejre gerákt ònder de mis. Dè viejl pestoor Kaojte ok òp want haj kōmt midde ònder z'n wèerk van d'n awtaor af no òns toew, vèt òns allebaj baj òns orre ên lùpt zooë no

de sãkrestie ên daor stōnne twaë pãr klòmpe van de misdienaors die òp slufkes de mis ân 't diejne waore. Kaojte weest no de klòmpen ên zí dè we dor in moese kniele. Òf dè dè al nie èrg genoeg waor, viejt ie vùr ieder 'n zwaor misaol dè waj mí gestrékte èèrm bovve ònze kop moese haawe. We mōnden 't nie laote zãkke, want haj vertéelden ok nòg dè d'n haër die alles zie, 't 'm zo ingaëve as waj nie dín wát ie òns òpgedrãgge ha. Dè dí de lankste mis aajt m'n laëve is gewíst, hoewf ik állie nie te vertèlle. Ik dèurfde d'r taojs ok nie over te praote want dan haa 'k wír òp m'n dōnder gekrígge want zo gōnk dè in diejen tejd. 't Hé wél gehólpe want we hêbbe noajt mír zitte te kliejre!! Gállie snapt netuurlek wél dè 'k sindsdien 'ne verèkkesen hikkel ân klòmpe hêb gekríggen. 't Is dan ok noajt mír m'n lievelingsschoejssel geworre.

(Omspelling door Piet Vos)

*Dit verhaal werd voorgelezen bij het Gimmers Dikteej door Peter van der Wijst op donderdag 23 april 2015 in het Boerenbondsmuseum en nogmaals op de Gimmerse Verhaalenmiddeg op zondag 15 november 2015. Peter van der Wijst overleed op 31 juli 2019 op 78 jarige leeftijd. Van de laatste voordracht staat op YouTube de verfilming. Gebruik bijgaande QR-code of zoek op de website van de heemkundekring naar het woord **klompe**. Ga vervolgens naar Gimmerse verhaalenmiddag en klik bij Peter van der Wijst "klompe" aan en u krijgt het filmpje te zien.*

